

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (БВП) ЗА ПЪРВО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2009 ГОДИНА

През първо тримесечие на 2009 година БВП възлиза на 13 961.1 млн. лева по текущи цени. Преизчислен в Евро БВП е съответно 7 138.2 млн., като на човек се падат 936.4 Евро. В реално изражение БВП показва спад спрямо първо тримесечие на 2008 г. с 3.5%.

Първо тримесечие на 2009 година

1. Брутен вътрешен продукт¹

По предварителни оперативни данни, производеният брутен вътрешен продукт (БВП) през първо тримесечие на 2009 година възлиза на 13 961.1 млн. лева по текущи цени. На човек от населението се падат 1 831.3 лева от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.501134 лева за щатски долар, БВП възлиза на 9 300.4 млн. долара и съответно 1 220.0 долара на човек от населението. Преизчислена в Евро, стойността на БВП възлиза на 7 138.2 млн. Евро, като на човек от населението се падат 936.4 Евро.

Спрямо първо тримесечие на 2008 година реалния спад на БВП е 3.5 %.

---

¹ **Брутният Вътрешен Продукт (БВП) по пазарни цени** е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

а) БВП е сума от брутната добавена стойност създадена от различните институционални сектори или различните отрасли на икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите (които не са разпределени по сектори и отрасли). БВП е балансова позиция в състава на производствената сметка за националната икономика;

б) БВП е сума от категориите крайно използване на продукти и услуги от резидентите институционални единици (фактическо крайно потребление и бруто капиталобразуване), плюс износа на стоки и услуги, минус вноса на стоки и услуги;

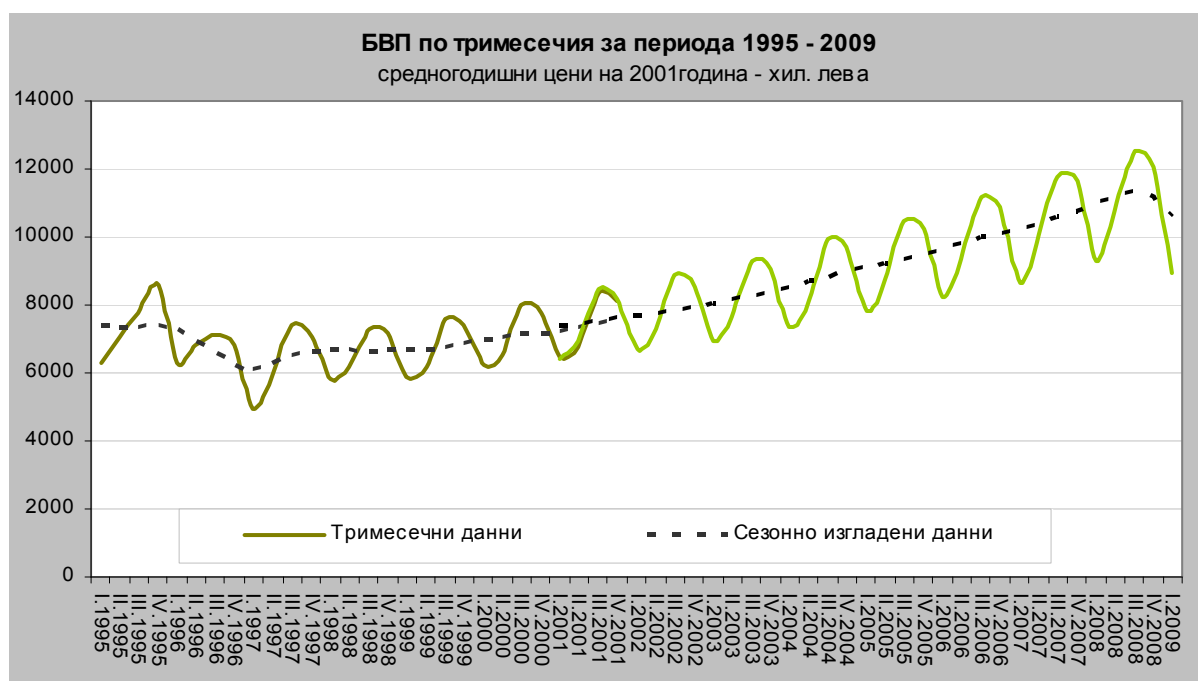
в) БВП е сума от генерираните доходи в състава на сметка Формиране на дохода (компенсация на наетите, данъци върху производството и вноса минус субсидии, брутен опериращ излишък и смесен доход).

Таблица 1

БВП - тримесечни индекси на физически обем, 2008 и първо тримесечие на 2009, %

тримесечия:	Първо тримесечие 2008 г	Второ тримесечие 2008 г	Трето тримесечие 2008 г	Четвърто тримесечие 2008 г	Първо тримесечие 2009 г
Индекси спрямо съответното тримесечие на предходната година	107.0	107.1	106.8	103.5	96.5
Индекси спрямо предходното тримесечие, сезонно изгладени	101.8	101.6	101.7	98.4	95.0

Графика 1

2. Брутна добавена стойност²

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност възлиза на 11 606.8 млн. лева по текущи цени. Преизчислена в съпоставими цени, добавената стойност намалява с 2.8 % спрямо съответния период на предходната година

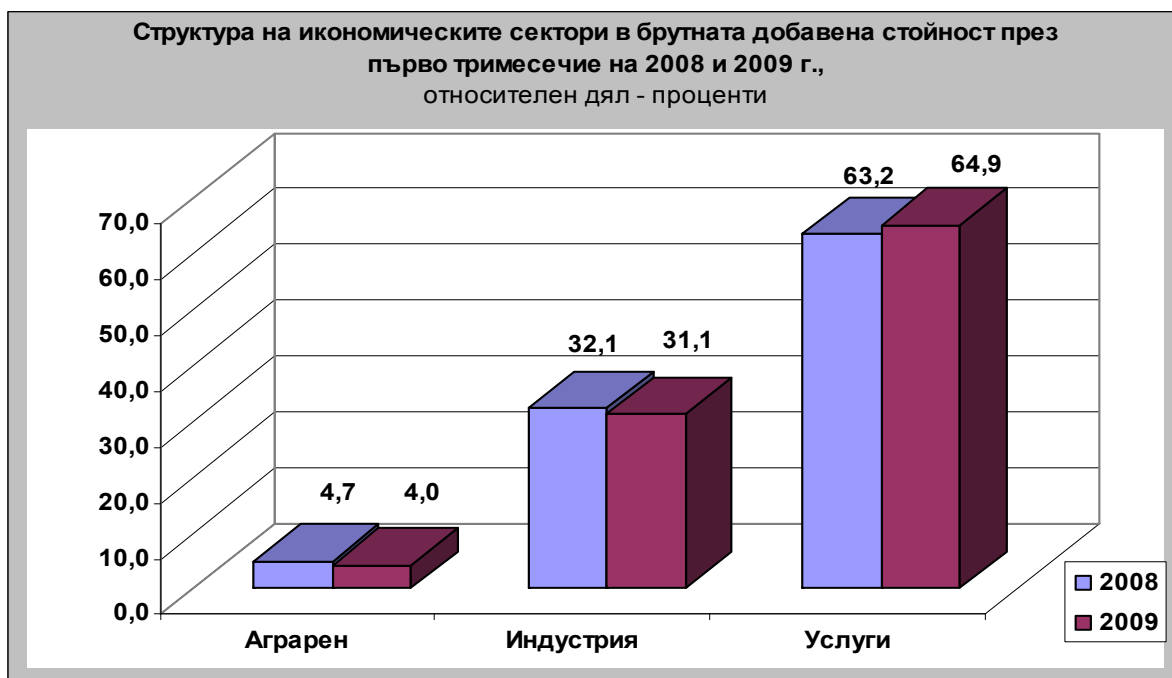
3. Икономически сектори

² **Брутната Добавена Стойност (БДС) по базисни цени** е балансираща позиция в състава на производствената сметка, изчислявана, като разлика между произведената брутна продукция по базисни цени (преди начисляването на данъци върху продуктите и услугите, включително субсидиите върху продуктите) и междинните производствени разходи по цени на купувач.

Индустриалният сектор намалява относителния си дял в добавената стойност на икономиката спрямо първо тримесечие на 2008 година и достига до 31.1 % през първо тримесечие на 2009 година. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите е 64.9 %, което е с 1.7 процентни пункта повече спрямо съответния период на предходната година. Относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката намалява с 0.7 процентни пункта и достига до 4.0 % през първо тримесечие на 2009 година.

Промените в структурните дялове се обуславят от реално увеличение на добавената стойност в сектор услуги 2.5% , докато добавената стойност, създадена от индустриалния и аграрния сектори бележи спад съответно с 12.4 % и 4.8 % в сравнение със същото тримесечие на предходната година.

Графика 2

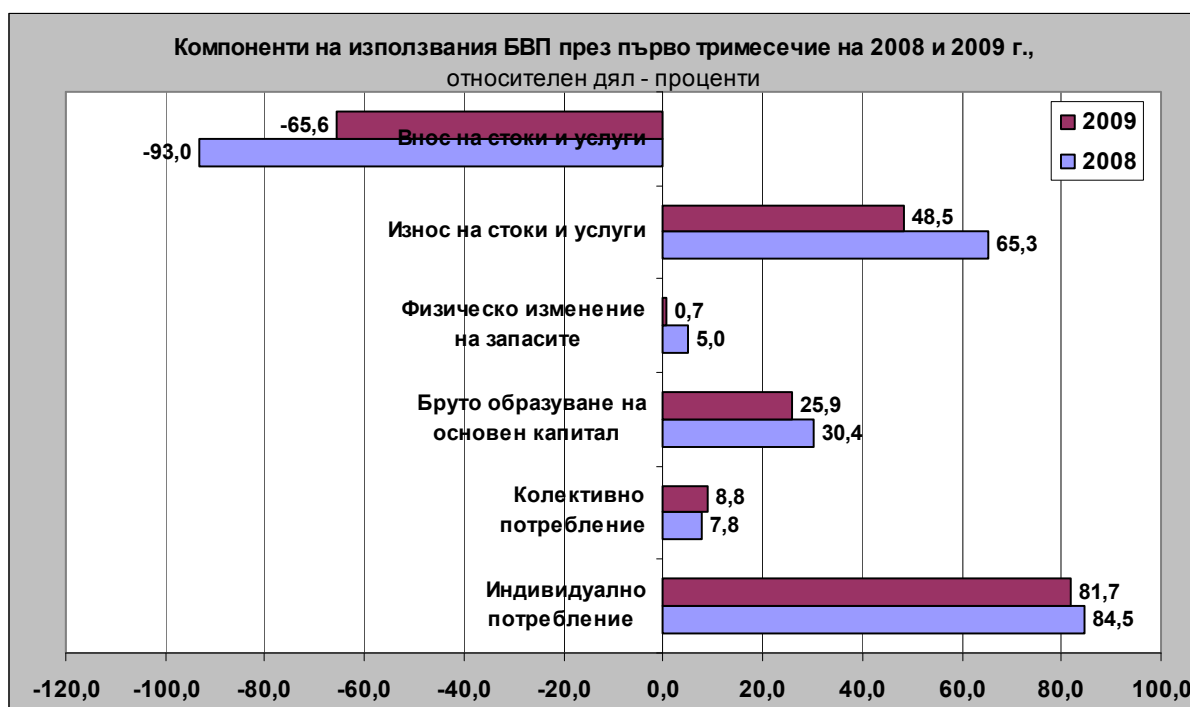
4. Крайно използван БВП

За индивидуално потребление на населението³ през първо тримесечие на 2009 година се изразходва 81.7 % от произведения БВП. Реалното намаление на показателя е 6 % спрямо съответното тримесечие на 2008 година. Индексът на физическия обем на

³ *Разходите за крайно потребление* включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция, разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

инвестициите (бруто образуване в основен капитал⁴) 85.9 % определя относителен дял на тази категория от 25.9 % от произведения БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно. Вносът на стоки и услуги надвишава с 2 382 млн. лева стойностния обем на износа. За този период обемът на външнотърговския стокооборот е намалял реално с 21 %. Износът на стоки и услуги е намалял реално с 17.4 %, докато намалението на вноса на стоки и услуги спрямо съответното тримесечие на 2008 година е 21.1 %.

Графика 3

⁴ *Брутообразуването в основен капитал* се състои от придобитите минус описаните дълготрайни активи от резидентните производители през определен отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството (или от внос), които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.